

Quicksan flora en fauna voormalige school 'De Poolster' Drossaert Essersstraat 2 te Elsloo

Quickscan flora en fauna voormalige school 'De Poolster' Drossaert Essersstraat 2 te Elsloo

Colofon

Rapportnummer : 21R052

Versie : **Concept**

Datum : 15 oktober 2021

Projectnummer : P364

Opdrachtgever : Gemeente Stein

Contactpersoon : Mevrouw L. Fuchs

Auteur : Ing. M.C. Bonder

Wijze van citeren : Bonder, M.C. (2021). *Quickscan flora en fauna voormalige school 'De Poolster' Drossaert Essersstraat 2 te Elsloo*. Maastricht, Nederland: Ecoplanning.

© Copyright 2021 Ecoplanning, Maastricht

Ecoplanning

Kasteel Aldengoorstraat 7b
6222 WH Maastricht
Tel : +31 (0)6 1088 5330
www.eco-planning.nl

Niets uit voorliggend rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Ecoplanning.

Ecoplanning past de protocollen toe welke zijn opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Door het toepassen van deze protocollen voldoet voorliggend onderzoek en advies aan de Wet natuurbescherming.

Ecoplanning accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van beslissingen die de opdrachtgever neemt welke afwijken van het advies zoals omschreven in voorliggend rapport.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar is het noodzakelijk opnieuw het project te toetsen aan de dan geldende wetgeving.

INHOUD

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel en onderzoeksvragen.....	5
1.3	Leeswijzer	5
2	Beschrijving plangebied en beoogde ingreep	6
2.1	Beschrijving plangebied.....	6
2.2	Beoogde ingreep	7
3	Onderzoeksmethode	8
3.1	Aanpak onderzoek.....	8
3.1.1	Algemeen.....	8
3.1.2	Literatuuronderzoek.....	8
3.1.3	Veldonderzoek.....	9
4	Resultaten en Toets Wet natuurbescherming.....	10
4.1	Inleiding	10
4.2	Literatuur.....	10
4.3	Grondgebonden zoogdieren.....	11
4.3.1	Literatuur.....	11
4.3.2	Aanwezigheid in plangebied.....	12
4.3.3	Toets Wet natuurbescherming	13
4.4	Vleermuizen.....	13
4.4.1	Literatuur.....	13
4.4.2	Aanwezigheid in plangebied.....	14
4.4.3	Toets Wet natuurbescherming	14
4.5	Broedvogels.....	15
4.5.1	Literatuur.....	15
4.5.2	Aanwezigheid in het plangebied.....	16
4.5.3	Toets Wet natuurbescherming	17
4.6	Herpetofauna.....	18
4.6.1	Literatuur.....	18
4.6.2	Aanwezigheid in het plangebied.....	18
4.6.3	Toets Wet natuurbescherming	19
4.7	Vissen.....	19
4.7.1	Literatuur.....	19
4.7.2	Aanwezigheid in plangebied.....	19
4.7.3	Toets Wet natuurbescherming	19
4.8	Ongewervelden	20

4.8.1	Literatuur.....	20
4.8.2	Aanwezigheid in plangebied.....	20
4.8.3	Toets Wet natuurbescherming	20
4.9	Planten.....	20
4.9.1	Literatuur.....	20
4.9.2	Aanwezigheid in plangebied.....	20
4.9.3	Toets Wet natuurbescherming	20
5	Conclusie en vervolgtraject	21
5.1	Conclusie	21
5.2	Vervolgtraject.....	22
5.2.1	Nader onderzoek	22
5.2.2	Aanvraag ontheffing	22
6	Literatuur	24
7	Bijlage 1 Kader Wet natuurbescherming.....	25
7.1	Onderdeel soortenbescherming landelijk	25
7.1.1	Algemeen.....	25
7.1.2	Vogelrichtlijn	25
7.1.3	Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I	25
7.1.4	Nationaal beschermde soorten.....	26
7.1.5	Wettelijke belangen	26
7.2	Onderdeel soortenbescherming Limburgse invulling	26

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

In opdracht van gemeente Stein heeft Ecoplanning een quickscan flora en fauna uitgevoerd te voormalige school 'De Poolster' Drossaert Essersstraat 2 te Elsloo.

1.2 DOEL EN ONDERZOEKSVRAGEN

Het doel van voorliggende quickscan is het inzichtelijk maken van de actuele en potentiële aanwezigheid van wettelijk beschermde plant- en diersoorten in het plangebied. De volgende onderzoeksvragen zijn hierbij relevant:

- Is er sprake van (potentieel) functioneel leefgebied van beschermde flora en fauna aanwezig in het plangebied?
- Wat is het effect van de geplande werkzaamheden op dit (potentieel) functioneel leefgebied?
- Is er sprake van een risico op het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) artikelen 3.1, 3.5 en/of 3.10 en zijn er mogelijkheden om dit op voorhand te voorkomen?
- Voor welke soorten is een aanvullend onderzoek en/of een ontheffing nodig?

Het begrip functioneel leefgebied is toegelicht in paragraaf 3.1.1.

1.3 LEESWIJZER

Hoofdstuk 2 beschrijft het plangebied en de voorgenomen ingrepen. Hoofdstuk 3 behandelt de onderzoekopzet van de quickscan. De onderzoeksresultaten van het literatuuronderzoek en veldbezoek en de toetsing van de werkzaamheden aan de Wnb worden beschreven in hoofdstuk 4. Tot slot volgen in hoofdstuk 5 de conclusie en de beantwoording van de onderzoeksvragen zoals geformuleerd in par. 1.1.

2 BESCHRIJVING PLANGEBIED EN BEOOGDE INGREEP

2.1 BESCHRIJVING PLANGEBIED

De locatie van de beoogde ingreep (het plangebied) ligt ingeklemd tussen de Drossaert Essersstraat, Burgemeester Maenenstraat en Drossaert Lambermontstraat te Elsloo.

Het plangebied bestaat uit het gehele terrein van de voormalige school 'De Poolster'. Deze school staat op dit moment leeg. De school heeft een plat dak van bitumen welke is afgewerkt met daktrims op de muren. De muren hebben een spouw zonder open stootvoegen. Boven de ramen bevinden zich zonnenschermkasten. Om de voormalige school heen bevinden zich een schoolplein, een grasveld met bomen en speeltoestellen. Het grasveld bestaat uitsluitend uit een gazon.

Figuur 2.1 ligging van het plangebied binnen het geel gemarkeerde gebied.

Figuur 2.2 Weergave van de school met zichtbaar de zonneschermkasten boven de ramen.

2.2 BEOOGDE INGREEP

De school zal worden afgebroken. Hiervoor in de plaats worden grond gebonden woningen gebouwd (figuur 2.3). Daarbij zal de aanwezige beplanting langs de Drossaert Essersstraat, Burgemeester Maenenstraat en Drossaert Lambermontstraat worden behouden. Hierdoor zullen geen randeffecten buiten het plangebied op gaan treden. De bomen en struiken in de nabijheid van de school worden gekapt.

Figuur 2.3 schetsontwerp van de bouw van 18 appartementen in het plangebied. Zichtbaar is dat de groenstroken grotendeels intact blijven (©Pouderoyen).

3 ONDERZOEKSMETHODE

3.1 AANPAK ONDERZOEK

3.1.1 ALGEMEEN

De quickscan flora en fauna betreft een verkenning van de feitelijke en potentiële aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten en de functies van het gebied voor deze soorten. In voorliggende quickscan is sprake van een analyse van de aard van de ingreep, het nagaan van de effecten van de voorgenomen ingreep op de feitelijke en potentiële aanwezige beschermde soorten en op de functies van het gebied voor deze soorten, een toets aan de Wet natuurbescherming (Wnb) op basis van de beschikbare gegevens en een conclusie ten aanzien van de noodzaak en aard van nader onderzoek naar beschermde soorten danwel tot de aanvraag van een ontheffing. Dit wordt bepaald aan de hand van een bronnenonderzoek en een habitatsgeschiktheidsbeoordeling via één oriënterend veldbezoek, waarbij op basis van 'expert judgement' is bepaald welke beschermde flora en fauna het plangebied benut als functioneel leefgebied. Onder een functioneel leefgebied wordt het volgende verstaan:

- groeiplaatsen;
- rustplaatsen;
- voortplantingsplaatsen;
- frequent gebruikt foerageergebied;
- frequent gebruikte verbindings-/vliegroutes.

De aanwezigheid van functioneel leefgebied hoeft niet te betekenen dat er sprake is van een overtreding met de Wet natuurbescherming (Wnb), dit is afhankelijk van de aard van de werkzaamheden en het beschermingsregime van de soort.

3.1.2 LITERATUURONDERZOEK

Voor het onderzoek zijn archiefgegevens verzameld van beschermde planten en dieren in de omgeving van de ingreeplocatie waarbij de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is geraadpleegd. Op 07 oktober 2021 zijn hier verspreidingsgegevens opgevraagd uit de periode 2011-2021. Dit betreffen waarnemingen in het plangebied en in de omgeving hiervan; hieronder wordt verstaan waarnemingen binnen een straal van 500 meter. De NDFF is een databank welke gevalideerde informatie geeft over flora en fauna. De NDFF bundelt ruim 100 databanken van onder andere FLORON, RAVON, SOVON, De Vlinderstichting, De Zoogdierenvereniging etc. Het raadplegen van de NDFF is gebruikt als voorbereiding van het veldbezoek (par. 3.1.3).

Met betrekking tot verspreidingsgegevens is alleen de NDFF gebruikt, omdat deze literatuurbron voldoende gedetailleerd is. Als achtergrondinformatie (globale verspreiding en habitat) is gebruik gemaakt van:

- Avifauna van Limburg (*Hustings et al, 2006*);
- Reptielen en amfibieën van Limburg Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008 (*van Buggenum et al, 2009*);

- Zoogdieren van Limburg Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007 (Huizenga, C. et al., 2010);
- Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur in Nederland 12. (Broekhuizen, S., K. et al, 2016).

Aan de hand van deze literatuurbronnen is bekeken welke soorten in het plangebied kunnen worden waargenomen. Het veldbezoek wat na de literatuurstudie plaats vindt, kan hierdoor efficiënter worden uitgevoerd.

3.1.3 VELDONDERZOEK

De heer ing. M.C. Bonder heeft namens Ecoplanning op 08 oktober 2021 een veldbezoek aan het plangebied gebracht. De habitatgeschiktheidsbeoordeling en de inventarisatie van aanwezigheidssporen van fauna en (potentiële) groeiplaatsen van flora kon tijdens dit veldbezoek niet het gehele plangebied worden uitgevoerd, omdat:

- het pand niet kon worden betreden;
- er loof aan de bomen zat waardoor oude nesten van de eekhoorn of kraaiachtigen niet konden worden waargenomen.

Datum	Tijd	Temperatuur	Weer	Windkracht
08 oktober 2021	10:30 - 11:30 uur	12°C	Droog, onbewolkt	NO 2

Gedurende het veldbezoek is gelet op de actuele aanwezigheid van beschermde flora en fauna en aanwezigheidssporen zoals:

- prenten
- latrines
- aanwezigheid individuen
- (oude) nesten
- burchten en holen
- braakballen
- knaagsporen
- vraatresten

Aangezien een veldbezoek een momentopname is, zijn niet alle soorten waarneembaar. Zo zijn vleermuizen, uilen en marterachtigen voornamelijk 's nachts actief. Vogels zoals zwaluwen en enkele roofvogelsoorten zijn alleen in een bepaalde periode van het jaar aanwezig. Veel planten zijn herkenbaar in slechts een deel van het jaar. De aanwezigheid van beschermde flora en fauna wordt daarom mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt habitat. Op basis hiervan, kennis over ecologie en landelijke verspreiding van beschermde flora en fauna is tijdens het veldbezoek bepaald of in het plangebied sprake kan zijn van functioneel leefgebied en binnen de invloedsfeer daarvan.

4 RESULTATEN EN TOETS WET NATUURBESCHERMING

4.1 INLEIDING

In de navolgende paragrafen zijn de bevindingen per soortengroep toegelicht. Alleen in Limburg niet-vrijgestelde nationale soorten, Europees beschermde soorten en vogelsoorten waarvan de nesten en nestlocaties (inclusief essentieel foerageergebied) in Limburg het gehele jaar door zijn beschermd (zie bijlage 1), worden behandeld.

4.2 LITERATUUR

Een overzicht van uit de literatuur (met name de Nationale Databank Flora en Fauna - NDFF) bekende beschermde soorten in het plangebied en in een straal van 500 meter rondom het plangebied, is weergegeven in schema 4.1. Van de vogels zijn alleen de nest indicerende waarnemingen verzameld (zang, alarmerend, voer, nest, pas uitgevlogen jongen e.d.) van soorten met een jaarrond beschermd nest opgenomen uit de categorieën 1 t/m 3 en de soorten waarvoor getoetst moet worden of voldoende functioneel leefgebied voorhanden blijft (zie bijlage 1). Van de nationaal beschermde plant- en diersoorten (bijlage A van de Wet natuurbescherming) zijn alleen de soorten weergegeven die niet zijn vrijgesteld door de Provincie Limburg.

Aanwezigheid van in schema 4.1 weergegeven soorten in het plangebied of binnen de invloedssfeer daarvan kan niet op voorhand worden uitgesloten. In bepaalde gevallen geldt dit ook voor beschermde soorten die niet in dit schema genoemd zijn, zoals die waarvan in het plangebied geschikt habitat aanwezig is en het plangebied binnen de regionale verspreiding van de betreffende soort valt. Om na te gaan welke soorten dit zijn, is in aanvulling op de NDFF ook gebruik gemaakt van provinciale atlassen, zie paragraaf 3.1.2 en hoofdstuk 6. In voorliggend rapport wordt dit na schema 4.1 niet verder specifiek aangeduid, maar vermeld als “uit de beschikbare literatuur” of “uit archiefgegevens blijkt”.

Nederlandse naam	Wnb	Nest cat.	Locatie waarneming
Grondgebonden zoogdieren			
Eekhoorn*	A		Verspreid in Elsloo
Steenmarter*	A		Verspreid in Elsloo
Vleermuizen			
Gewone dwergvleermuis	HR		Verspreid in Elsloo
Laatvlieger	HR		Heirstraat Elsloo
Ruige dwergvleermuis	HR		Roepend Pastoor Dubarstraat
Broedvogels met jaarrond beschermd nest			
Gierzwaluw	VR	2	o.a. te Burgemeester Maenenstraat
Grote gele kwikstaart	VR	2	Stationsstraat Elsloo
Huisemus	VR	2	o.a. te Burgemeester Maenenstraat
Huiszwaluw	VR	2	Kolonie Julianastraat Elsloo
Steenuil	VR	1	Paartje Aronskelk Elsloo
Torenvalk	VR	3	o.a. te Burgemeester Maenenstraat
Herpetofauna			
Alpenwatersalamander	A		Raadhuisstraat Elsloo
Vissen			
Geen		N.v.t	N.v.t
Ongewervelden			
Geen		N.v.t	N.v.t
Planten			
Geen		N.v.t	N.v.t

Schema 4.1: Overzicht van beschermde soorten in het plangebied en in haar omgeving. De gegevens zijn afkomstig uit de Nationale Databank Flora en Fauna - NDFF (laatste 10 jaar, binnen 500 meter van de ingreeplocatie).

- WNB = Soort is opgenomen in de Wet natuurbescherming
- VR = Vogelrichtlijn.
- HR = Habitatrichtlijn.
- A = Andere beschermde soort.
- * = Vrijgesteld in een bepaalde periode (bijlage 1, schema 7.2)
- Nest Cat. = categorie vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (bijlage 1, schema 7.1).

4.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

4.3.1 LITERATUUR

Uit de literatuur blijkt dat ter plaatse van het plangebied geen waarnemingen zijn verricht van deze diergroep. In de omgeving van het plangebied zijn volgens de literatuur de volgende waarnemingen bekend.

Eekhoorn

Eekhoorns bouwen nesten in bomen. Hun voedsel bestaat hoofdzakelijk uit boomzaden zoals eikels, noten en kegels van naaldbomen. In Elsloo komt de soort voor langs de Stationsstraat en op het terrein van Kasteel Elsloo. Voor de eekhoorn geldt in Limburg een vrijstelling voor de periodes maart - april en juli tot en met november (zie bijlage 1 schema 7.2).

Steenmarter

De soort is zeer flexibel in haar habitatskeuze en benut verblijfplaatsen in bijvoorbeeld boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders, kruipruimtes, spouwmuren, ruimten onder de dakbedekkingen en zelfs de ruimte onder de motorkap. De steenmarter kan al door openingen van 5-6 cm kruipen om bij een schuilplaats te komen (<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter>). Belangrijk is dat de steenmarter de beschikking heeft over dekking. De steenmarter komt verspreid voor in Elsloo. Voor de steenmarter geldt in Limburg een vrijstelling in de periode 15 augustus - februari (zie bijlage 1 schema 7.2).

4.3.2 AANWEZIGHEID IN PLANGEBIED

Eekhoorn

De bomen zijn geschikt als nestlocatie voor de eekhoorn. Tijdens het veldbezoek van 8 oktober 2021 bevond zich loof aan de bomen waardoor het vinden van nesten lastig is. Het is nog niet uitgesloten dat de eekhoorn de bomen in het plangebied benut als nestlocatie.

Steenmarter

In het plangebied zijn openingen aanwezig waar de steenmarter het pand in kan (zie figuur 4.1). Het is niet uitgesloten dat de steenmarter de school benut als rust- en/of verblijfplaats.

Figuur 4.1 links: gat waar de steenmarter de spouw of school in kan. Rechts: bomen nabij de school, het is niet duidelijk of deze bomen kunnen worden behouden en wat dit betekent voor de eekhoorn.

Overige soorten

Het plangebied biedt geen habitat aan de volgende soorten (die niet vrijgesteld zijn binnen de Wnb): de bever (waterpartijen), de boomarter (buiten Limburg), de das (kleinschalig agrarisch gebied en bossen), het edelhert (grote bosgebieden), de eikelmuis (Savelsbos), de grote bosmuis (bossen), de hazelmuis (doornstruweel in de gemeente Vaals), de noordse woelmuis (buiten Limburg), de otter (beken en moerassen), de veldspitsmuis (buiten Limburg);

de waterspitsmuis (beken en kanalen met moerasvegetatie), de wilde kat (Vijlenerbossen), het wild zwijn (bossen) en de wolf (geen roedels bekend in Limburg).

4.3.3 TOETS WET NATUURBESCHERMING

Eekhoorn

Het is nog niet uitgesloten dat de werkzaamheden leiden tot een overtreding Wnb artikel 3.10 inzake de eekhoorn. Dit is echter niet aan de orde, indien de kap van de bomen plaats vindt in de periode periodes maart - april en juli tot en met november. Dan is een nader onderzoek naar de eekhoorn niet nodig.

Steenmarter

De beschrijving van de steenmarter in paragraaf 4.3.2 geeft aan dat het plangebied geschikt is als functioneel leefgebied steenmarter. Bij de sloop de gebouwen kan een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.10 ten aanzien van de steenmarter ontstaan. Er is een nader onderzoek nodig, tenzij de sloop van het pand plaats vindt in de periode 15 augustus – februari.

Overige soorten

Gezien de verspreiding van de betreffende soorten en het aanwezige habitat in het plangebied treedt geen overtredingen op met de verbodsbepalingen ten aanzien van de andere genoemde soorten: de bever, de boommarter, het edelhert, de eikelmuis, de grote bosmuis, de hazelmuis, de noordse woelmuis, de otter, de veldspitsmuis, de waterspitsmuis, de wilde kat, het wild zwijn en de wolf.

4.4 VLEERMUIZEN

4.4.1 LITERATUUR

Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren die 's nachts aan de hand van echolocatie hun positie bepalen, maar in de schemering soms hun positie bepalen op basis van zicht. Deze nachtdieren verblijven overdag in besloten ruimtes. Vleermuizen worden onderverdeeld in gebouwen wonende soorten (zoals gewone dwergvleermuis, ingekorven vleermuis en laatvlieger) en in bomen wonende soorten (zoals rosse vleermuis en watervleermuis). Er zijn ook soorten die van beide elementen gebruik maken, zoals ruige dwergvleermuis en beide grootoorvleermuissoorten. Een aantal soorten overwintert in bunkers, mergelgangen en vleermuiskelders. Andere soorten vleermuizen verblijven het gehele jaar in gebouwen (tussen dakpannen en dakbeschot, in spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of in bomen (in holten of achter de bast). Vanaf begin april komen vleermuizen tevoorschijn uit hun winterverblijven. Van half mei tot half juli vormen de vleermuizen kraamkolonies waarin de jongen worden geboren en grootgebracht. De mannetjes verblijven dan apart solitair of in kleinere groepen. In het paarseizoen, vanaf half augustus tot september, vallen de kraamkolonies uiteen. De meeste vleermuissoorten paren in deze periode. Vanaf oktober gaan de verschillende soorten in winterslaap, waarbij de ene soort zich eerder terugtrekt in zijn winterverblijf dan de andere. Alle vleermuissoorten, hun verblijfplaatsen en belangrijke

onderdelen van het leefgebied zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.6 van deze wet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn).

Uit de archiefgegevens blijkt de aanwezigheid van alleen de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis in de omgeving van het plangebied (zie schema 4.1).

4.4.2 AANWEZIGHEID IN PLANGEBIED

Tijdens het veldbezoek van 08 oktober 2021 zijn in het plangebied potentiële rust- en/of voortplantingsplaatsen voor in gebouwen wonende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, de laatvlieger, de ruige dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis waargenomen (figuur 4.2):

- ruimtes onder en achter de boeiboorden en daktrims;
- achter de zonneschermen.

Figuur 4.2 potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen ter plaatse van de openingen achter de boeiboord, in de muur en achter het zonnescherm.

4.4.3 TOETS WET NATUURBESCHERMING

De werkzaamheden zullen mogelijk leiden tot negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de gewone dwergvleermuis, de laatvlieger, de ruige dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis. Daarbij kunnen verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van deze soorten worden overtreden. Conform de Wnb moet worden nagegaan of dit optreedt middels een nader onderzoek naar vleermuizen.

4.5 BROEDVOGELS

4.5.1 LITERATUUR

Uit de literatuur blijkt de aanwezigheid van de vogels waarvan het nest jaarrond is beschermd in de omgeving van het plangebied, te weten (zie schema 4.1):

Gierzwaluw

De soort broedt vooral in steden en dorpen, waar hij nestelt in donkere holtes in ventilatieschachten, in kieren en spleten in muren, onder dakpannen en in kerktorens. De gierzwaluw kan niet vanuit het nest opstijgen en moet zich eerst tot zo'n 3 meter naar beneden kunnen laten vallen om weg te kunnen vliegen. De vrije uitvliegbreedte moet ongeveer een meter zijn. Verder dienen geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc. De soort is in Nederland alleen aanwezig van eind april tot en met eerste helft augustus. De soort broedt in de omgeving van het plangebied verspreid in Elsloo.

Grote gele kwikstaart

De grote gele kwikstaart broedt en foerageert aan de oevers van beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen omzoomd maar in bebouwd gebied kan de soort voor komen. Het broeden in bebouwd gebied, en met name in dorpen waar een beek doorheen loopt, komt in de bolwerken (Twente, Achterhoek, Limburg) van de grote gele kwikstaart regelmatig voor. De najaarstrek vindt plaats in september en oktober, als kleine aantallen doortrekken. Deze grote zijn afkomstig uit Duitsland, uit het zuiden van Scandinavië en Polen. In Limburg overwinteren in zachte winters aanzienlijke aantallen; ten dele broedvogels van elders uit Nederland. Dan is de soort ook te zien in steden en dorpen waar ze langs water en op platte daken met grind te vinden zijn. De Nederlandse broedvogels trekken deels weg; naar het zuiden, tot aan de Pyreneeën. In Elsloo komt de soort voor in de buurt van waterpartijen.

Huismus

De huismus komt tot broeden in of tegen gebouwen in dorpen en steden, in en bij boerderijen, maneges, kinderboerderijen en ruim opgezette woonwijken met veel groen. Nesten van huismussen zijn in de regel te vinden in of tegen allerlei menselijke bebouwing: onder dakpannen, bovenop rolluikkasten, in kieren en gaten in muren, achter regenpijpen, met klimop begroeide muren en in stallen. De huismus is zeer honkvast. Hij blijft het gehele jaar in de buurt van zijn eenmaal gekozen nest. De huismus kent twee typen verblijfplaatsen: de nesten als voortplantingsplaats en altijdgroene struiken en klimplanten als rustplaats in de winter. De habitat van de huismus moet voldoen aan een combinatie van een aantal elementen, die ook nog eens binnen een straal van enkele meters (dekking bij voedselbronnen) tot enkele honderden meters (nestplek en voedselbronnen) van elkaar moeten liggen. De habitat moet bestaan uit een combinatie van plekken voor nestgelegenheid, voedsel (voor volwassen en jongen), dekking (stekelige struiken, groenblijvende struiken en klimplanten, coniferen, klimop), plekken voor stofbaden en drinkwater. Ontbreekt één van de onderdelen of liggen ze te ver van elkaar verwijderd, dan is de habitat niet geschikt. De soort broedt in de omgeving van het plangebied verspreid in Elsloo.

Huiszwaluw

Deze soort maakt haar nest onder witte horizontaal gelegen daklijsten. De huiszwaluw is in Nederland alleen aanwezig van eind april tot en met september. De soort broedt verspreid in Elsloo onder andere aan de Stationsstraat.

Steenuil

De soort broedt in kleinschalige cultuurlandschappen met een variatie aan houtwallen, heggen, weiljes en knoestige bomen. Het jachtgebied bestaat uit open terrein met het hele jaar door lage vegetatie (beweiding). Voorts zijn er voldoende zitplaatsen van één tot anderhalve meter hoogte (paaltjes bijvoorbeeld) om vanaf te jagen. Er zijn schuilplaatsen en broedholten in knotwilgen, oude fruitbomen, schuren, stallen en dergelijke. In Nederland is de steenuil een standvogel. In 2021 is de soort eenmalig met een paartje waargenomen in een tuin aan Aronskelk te Elsloo.

Torenavalk

De torenvalk broedt in bomen met oude kraaien- of eksternesten en torenvalkenkasten. De torenvalk is het hele jaar door aanwezig in Nederland. In Elsloo komt de soort verspreid voor.

4.5.2 AANWEZIGHEID IN HET PLANGEBIED

Gierzwaluw

Het plangebied is ongeschikt als nestlocatie voor de gierzwaluw ter plaatse van het pand, omdat er bomen rondom het plangebied staan waardoor er geen vrije invliegopeningen aanwezig zijn. Ook is het pand aan de lage kant, ca. 3m.

Grote gele kwikstaart

Het pand is niet geschikt als nestlocatie voor de grote gele kwikstaart, omdat het pand niet grenst aan een waterpartij. Ook zijn tijdens het veldbezoek van 08 oktober 2021 geen oude nesten of individuen van de grote gele kwikstaart in en nabij het plangebied waargenomen.

Huismus

Het plangebied is ongeschikt als nestlocatie voor de huismus, omdat het pand geen dakpannen op een dakbeschot heeft. Tijdens het veldbezoek van 08 oktober 2021 zijn geen nesten of individuen van de huismus in het plangebied waargenomen, maar wel in de gebouwen aan de overzijde van de straat.

Huiszwaluw

Er zijn geen gebouwen met witte daklijsten aanwezig in het plangebied.

Steenuil

Er is geen sprake van een kleinschalige cultuurlandschap met een variatie aan houtwallen, heggen, weiljes en knoestige bomen in het plangebied.

Torenvalk

In het plangebied staan bomen en is geschikt als nestlocatie voor de torenvalk. Echter de torenvalk is een opvallende soort die tijdens het veldbezoek van 08 oktober 2021 niet is waargenomen. Ook aanwezigheidssporen als braakballen zijn niet waargenomen van de torenvalk.

Overige vogelsoorten

Met betrekking tot andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, zijn er gezien het aanwezige habitat (bomen en gebouwen in de stad) geen broedmogelijkheden voor vogelsoorten als de boerenzwaluw (stallen), de boomvalk (bosranden en bomenrijen), de bosuil (forse bomen met holtes), de havik (bos), de kerkuil (boerenschuren en stallen), de oehoe (groeves met steile wanden in bosrijke omgeving), de ooievaar (ooievaarspalen bij natte graslanden), de raaf (bossen), de ransuil (open bos, bosranden, parken, duinen en moerasgebieden), de rode wouw (bosranden in heuvelland), de slechtvalk (torens), de wespendif (bos) en de zwarte wouw (oobossen) kan op voorhand worden uitgesloten.

Overige vogelsoorten nest beschermd tijdens broedseizoen

Het pand biedt nestgelegenheid voor soorten van gebouwen als witte kwikstaart en zwarte roodstaart.

4.5.3 TOETS WET NATUURBESCHERMING

Gierzwaluw

Door de sloop van het pand treden geen negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de soort. Het is uitgesloten dat verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van de gierzwaluw worden overtreden. Een vervolgonderzoek is niet nodig.

Grote gele kwikstaart

De werkzaamheden aan het pand leiden niet tot negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de soort. Het is uitgesloten dat verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van de grote gele kwikstaart worden overtreden. Een vervolgonderzoek is niet nodig.

Huismus

De sloop van de voormalige school leidt niet tot negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de soort. Het is uitgesloten dat verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van de huismus worden overtreden tijdens de uitvoer van de werkzaamheden. Een vervolgonderzoek is niet nodig.

Huiszwaluw

De sloop van het pand zal niet leiden tot negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de soort. Het is uitgesloten dat verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van de huiszwaluw

worden overtreden tijdens de sloop en herbouw van het pand. Een vervolgonderzoek is niet nodig.

Steenuil

Potentiële nestlocaties zijn niet aanwezig in het plangebied. Het is uitgesloten dat verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van de steenuil worden overtreden. Een vervolgonderzoek naar de aanwezigheid van de steenuil is niet nodig.

Torenavalk

Tijdens de sloop van het pand is het uitgesloten dat verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van de torenvalk worden overtreden. Een vervolgonderzoek is niet nodig.

Overige vogelsoorten

Met betrekking tot de eerder genoemde overige vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, is het uitgesloten dat tijdens de sloop van de school verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van deze vogelsoorten worden overtreden. Een vervolgonderzoek is niet nodig.

Overige vogelsoorten nest beschermd tijdens broedseizoen

Het broedseizoen van witte kwikstaart en zwarte roodstaart loopt van april tot en met juli. Dat betekent dat dan het verboden is om nesten van deze soorten te verstoren. Wanneer tijdens deze periode het pand wordt gesloopt, moet van tevoren worden gecheckt of deze soorten broeden in het plangebied. Als dat het geval is, moet worden gewacht met de sloop tot na het broedseizoen.

4.6 HERPETOFAUNA

4.6.1 LITERATUUR

Uit de directe omgeving van het plangebied zijn archiefwaarnemingen bekend van alleen de Alpenwatersalamander (zie schema 4.1).

Alpenwatersalamander

Het voortplantingsbiotoop en winterbiotoop bestaat uit kunstmatige oppervlaktewateren zoals vijvers en poelen en met water gevulde karrensporen. Het landbiotoop bestaat uit stenen en houtstronken. De Alpenwatersalamander komt in Elsloo voor aan de Stationsstraat.

4.6.2 AANWEZIGHEID IN HET PLANGEBIED

Alpenwatersalamander

Er is geen voortplantingsbiotoop en winterbiotoop aanwezig in het plangebied voor de Alpenwatersalamander, omdat in het plangebied is bebouwd danwel bestaat uit een gazon. De aanwezigheid van de Alpenwatersalamander is uitgesloten.

Overige soorten

Het plangebied biedt geen habitat aan de volgende soorten, die niet vrijgesteld zijn binnen de Wnb: de adder (in Limburg alleen te Meinweg), de boomkikker (alleen in gemeente Echt en in de Maasduinen), de geelbuikvuurpad (poelen Gerendal), de gladde slang (heide, hoogveen en kalkgrasland), de hazelworm (met dichte vegetatie bedekte gebieden), de heikikker (vennen en laagveen), de kamsalamander (poelen zonder vis en permanent waterhoudend), de muurhagedis (alleen in Maastricht), de ringslang (laagveen), de rugstreeppad (karrensporen en kleine poelen met weinig vegetatie), de vinpootsalamander (heidegebieden), de vroedmeesterpad (poelen Gerendal), de vuursalamander (alleen in Bunderbos en nabij Cottessen) en de zandhagedis (Brunssummerheide).

4.6.3 TOETS WET NATUURBESCHERMING

Alpenwatersalamander

Het is op voorhand uitgesloten dat de werkzaamheden een negatief effect hebben op het functioneel leefgebied van de Alpenwatersalamander, omdat het habitat ontbreekt in het plangebied. Een overtreding Wnb, een nader onderzoek of een aanvraag ontheffing Wnb is niet aan de orde.

Overige soorten

Gezien de verspreiding van de betreffende soorten en het aanwezige habitat in het plangebied zijn er geen risico's voor een overtreding Wnb: de adder, de boomkikker, de geelbuikvuurpad, de gladde slang, de hazelworm, de heikikker, de kamsalamander, de muurhagedis, de ringslang, de rugstreeppad, de vinpootsalamander, de vroedmeesterpad, de vuursalamander en de zandhagedis. Een nader onderzoek of een aanvraag ontheffing Wnb is niet aan de orde.

4.7 VISSSEN

4.7.1 LITERATUUR

In het plangebied noch uit de omgeving zijn archiefwaarnemingen bekend van beschermde vissoorten (zie schema 4.1).

4.7.2 AANWEZIGHEID IN PLANGEBIED

Door het ontbreken van oppervlaktewateren in het plangebied, kan de aanwezigheid van vissen op de ingreeplocatie op voorhand worden uitgesloten.

4.7.3 TOETS WET NATUURBESCHERMING

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vissen worden niet overtreden. Een ontheffingsaanvraag van de Wet natuurbescherming (Wnb) en een nader onderzoek naar vissen is niet aan de orde.

4.8 ONGEWERVELDEN

4.8.1 LITERATUUR

Uit de archiefgegevens blijkt dat in de omgeving van het plangebied noch in de omgeving hiervan waarnemingen bekend zijn van beschermde ongewervelden (zie schema 4.1).

4.8.2 AANWEZIGHEID IN PLANGEBIED

Een eventuele aanwezigheid in het plangebied van beschermde vertegenwoordigers van deze soortgroep kan op grond van hun ecologie, schoolgebouw en schoolplein, worden uitgesloten.

4.8.3 TOETS WET NATUURBESCHERMING

Gezien het habitat in het plangebied heeft de geplande werkzaamheden geen negatief effect op het functioneel leefgebied van overige leden van deze soortgroep. Een overtreding Wnb, een nader onderzoek of een aanvraag ontheffing Wnb is niet nodig.

4.9 PLANTEN

4.9.1 LITERATUUR

Uit de literatuur blijkt dat in het plangebied noch in de omgeving hiervan waarnemingen bekend zijn van beschermde planten (zie schema 4.1).

4.9.2 AANWEZIGHEID IN PLANGEBIED

De aanwezigheid van andere wettelijk beschermde plantensoorten moet op grond van hun ecologie (specifieke habitats als kalkgraslanden, bossen, extensief gebruikte akkers, venen) en verspreiding (zeer zeldzaam of buiten Limburg) uitgesloten worden geacht. Muren zijn wel aanwezig in het plangebied, maar deze zijn onbegroeid.

4.9.3 TOETS WET NATUURBESCHERMING

Er is geen sprake van een negatief effect op groeiplaatsen van beschermde planten. Een overtreding Wnb en een nader onderzoek zijn niet aan de orde.

5 CONCLUSIE EN VERVOLGTRAJECT

5.1 CONCLUSIE

Soort	Bescherming Wnb	Overtreding Wnb uitgesloten	Nader onderzoek	Aanvraag ontheffing Wnb
Eekhoorn	Artikel 3.10	maart- april en juli tot en met november*		
		Ja	Nee	Nee
Steenmarter	Artikel 3.10	bij werkzaamheden 15 augustus - 28 februari*		
		Ja	Nee	Nee
Overige zoogdiersoorten	Artikel 3.5 en 3.10	Ja	Nee	Nee
Gewone dwergvleermuis	Artikel 3.5	Nee	Ja	Mogelijk
Laatvlieger	Artikel 3.5	Nee	Ja	Mogelijk
Ruige dwergvleermuis	Artikel 3.5	Nee	Ja	Mogelijk
Gierzwaluw	Artikel 3.1	Ja	Nee	Nee
Grote gele kwikstaart	Artikel 3.1	Ja	Nee	Nee
Huismus	Artikel 3.1	Ja	Nee	Nee
Huiszwaluw	Artikel 3.1	Ja	Nee	Nee
Steenuil	Artikel 3.1	Ja	Nee	Nee
Torenvalk	Artikel 3.1	Ja	Nee	Nee
Overige vogelsoorten nest jaarrond beschermd	Artikel 3.1	bij werkzaamheden augustus – maart*		
		Ja	Nee	Nee
Overige vogelsoorten nest beschermd in broedseizoen	Artikel 3.1	Ja	Nee	Nee
Alpenwatersalamander	Artikel 3.10	Ja	Nee	Nee
Overige herpetofauna	Artikel 3.5 en 3.10	Ja	Nee	Nee
Vissen	Artikel 3.5 en 3.10	Ja	Nee	Nee
Overige ongewervelden	Artikel 3.5 en 3.10	Ja	Nee	Nee
Plantensoorten	Artikel 3.5 en 3.10	Ja	Nee	Nee

Schema 5.1 overzicht voor welke onderzochte soorten een overtreding Wnb nog niet uitgesloten is en waarvoor een nader onderzoek nodig is.

* wanneer de werkzaamheden vallen buiten deze data, moet u een nader onder uitvoeren.

Op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek uitgevoerd op 08 oktober 2021 in relatie tot de werkzaamheden kunnen de in paragraaf 1.1 genoemde onderzoeksvragen als volgt worden beantwoord (schema 5.1):

- Er is potentieel functioneel leefgebied aanwezig in het plangebied van eekhoorn, steenmarter, vleermuizen en vogelsoorten waarvan het nest niet jaarrond is beschermd.
- De werkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op het potentieel functioneel leefgebied van genoemde soorten waardoor er een risico is op het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) artikelen 3.1, 3.5 en 3.10.
- Er is een nader onderzoek naar vleermuizen nodig.
- Er is een nader onderzoek nodig naar de eekhoorn indien de kap van de bomen plaats vindt in de periode mei – juni en december – februari.
- Er is een nader onderzoek nodig naar de steenmarter, indien de sloop van de voormalige school plaats vindt in de periode maart - 14 augustus.
- Er is een check naar de aanwezigheid van bezette nesten broedvogels nodig indien de sloop van de voormalige school plaats vindt in de periode april – juli. Hetzelfde geldt als er bomen en struiken worden gekapt tijdens deze periode.

5.2 VERVOLGTRAJECT

5.2.1 NADER ONDERZOEK

De rust- en voortplantingslocaties van vleermuizen zijn jaarrond beschermd binnen de Wnb. Om na te kunnen gaan of de werkzaamheden leiden tot een overtreding met artikel 3.5 van de Wnb en de aanvraag ontheffing Wnb nodig is, is een nader vleermuizenonderzoek nodig conform de betreffende kennisdocument van BIJ12. Dit houdt het volgende in:

- Vleermuizen (zomer- en kraamperiode): de uitvoer van drie nachtbezoeken in de periode 15 april – 15 juli;
- Vleermuizen (zomer- en paarperiode): de uitvoer van twee nachtbezoeken in de periode 15 augustus – 1 oktober;

Afhankelijk van het moment van de sloop van het pand en de bomenkap (zie schema 5.1), is een nader onderzoek nodig naar de eekhoorn, steenmarter en vogelsoorten waarvan het nest niet jaarrond is beschermd. Het onderzoek wordt uitgevoerd als volgt:

- Eekhoorn : een check naar de aanwezigheid van eekhoornnesten en individuen wanneer er geen loof aan de bomen aanwezig is (periode december – eerste helft april);
- Steenmarter : twee veldbezoeken inzake de plaatsing en ophalen wildcamera;
- Vogelsoorten : een check naar de aanwezigheid van vogelnesten.

5.2.2 AANVRAAG ONTHEFFING

Indien uit het nader onderzoek blijkt dat vleermuizen een rust- en/of een verblijfplaats hebben in het plangebied, is de aanvraag van een ontheffing Wnb artikelen 3.1 en/of 3.5 nodig. Deze dient te worden verricht bij bevoegd gezag Wnb; de Provincie Limburg. De aanvraag dient te

worden vergezeld met een activiteitenplan en een ingevulde aanvraagformulier. In dit activiteitenplan wordt het volgende vermeld:

- alternatieven afweging;
- maatschappelijk belang;
- de te nemen mitigerende maatregelen;
- de te nemen compenserende maatregelen;
- voor welke soorten en onder welk maatschappelijk belang de ontheffing wordt aangevraagd.

Voor een ontheffing soortenbescherming geldt een beslistermijn van dertien weken. Deze termijn kan eenmalig met zeven weken worden verlengd. Verwacht wordt dat in de ontheffing Wnb onder meer de volgende voorwaarden zullen worden vermeld:

- Een ecologisch werkplan moet worden opgesteld. Dit is een uitwerking van een activiteitenplan en de specifieke voorwaarden zoals genoemd in de verleende ontheffing.
- Hetgeen opgenomen in dit ecologisch werkplan dient te worden uitgevoerd; dit is de ecologische begeleiding welke wordt uitgevoerd door een deskundige (ecoloog). In de praktijk zijn dit onder andere:
 - de controle van de door de aannemer uit te voeren maatregelen;
 - de monitoring van de geplaatste alternatieve verblijfplaatsen voor de vleermuizen in twee jaren opvolgende na de sloop van de school op haar werking.

6 LITERATUUR

- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0 . Utrecht, Nederland: BIJ12.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*. Versie 1.0 . Utrecht, Nederland: BIJ12.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusius*. Versie 1.0 . Utrecht, Nederland: BIJ12.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur in Nederland 12*. Leiden, Nederland Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden.
- Buggenum, van, H.J.M., Geraerds, R.P.G. & Lenders A.J.W. (red.). (2009). *Reptielen en amfibieën van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008*. Maastricht, Nederland: Stichting Natuurpublicaties Limburg.
- Huizenga, C. et al., 2010. *Zoogdieren van Limburg. Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007*. Maastricht, Nederland. Stichting Natuurpublicaties Limburg.
- Hustings, F. et al, 2006. *Avifauna van Limburg*. Maastricht, Nederland: Stichting Natuurpublicaties Limburg.
- Kaper, A., Muskens, G., 2006. *Steenmarters in en om het huis*. Roosendaal, Nederland: Stichting Landschapsbeheer Gelderland.
- Provincie Limburg. *Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wnb in Limburg*, Provinciaal Blad Nr. 5634 (6 december 2017). Limburg.
- Provincie Limburg. *Wijzigingsverordening Hoofdstuk 3 Natuur van de Omgevingsverordening Limburg 2014*. Provinciaal Blad Nr. 1845 (25 april 2017). Limburg.

Websites

- National Databank Flora en Fauna (2011 - 2021). Natuurgegevens NDFF. Geraadpleegd 07 oktober 2021, van www.ndff-ecogrid.nl.
- <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/>
- Provincie Limburg. Kaarten en cijfers. Atlas Limburg. kaart Elsloo. Geraadpleegd 09 oktober 2021 van <https://portal.prvlimburg.nl/viewer/app/default>

7 BIJLAGE 1 KADER WET NATUURBESCHERMING

7.1 ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LANDELIJK

7.1.1 ALGEMEEN

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast. Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, in de Wet Natuurbescherming opgenomen zoals is omschreven in de paragrafen 6.1.2 t/m 6.1.5.

7.1.2 VOGELRICHTLIJN

Soorten van de Vogelrichtlijn: Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn:

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

7.1.3 HABITATRICHTLIJN, BERN BIJLAGE II, BONN BIJLAGE I

Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd:

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

7.1.4 *NATIONAAL BESCHERMDE SOORTEN*

Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

7.1.5 *WETTELIJKE BELANGEN*

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- Ter bescherming van flora en fauna. Voor nationaal beschermde soorten geldt:
- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang. Zorgplicht Voor alle aanwezige soorten geldt volgens de Wet natuurbescherming altijd de zorgplicht (artikel 1.11). De zorgplicht schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen – of ze nu beschermd zijn of niet – en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

7.2 **ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LIMBURGSE INVULLING**

De provincie Limburg heeft beleidsregels opgesteld in het document Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wnb in Limburg (6 december 2017, Limburg) voor soorten die beschermd zijn binnen de Vogelrichtlijn of bijlage onderdeel A bij de Wnb, te weten:

- De broedvogels zijn ingedeeld in de categorieën 1 t/m 4:
 - Hiervan is het nest van de vogelsoorten horende tot de categorieën 1 t/m 3 jaarrond beschermd (zie schema 7.1);
 - Categorie 4 zijn de nesten van plaats trouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats

verloren gaat, maar dusdanig kwetsbaar zijn dat de functionaliteit niet in het geding mag komen.

- Voor soorten in bijlage onderdeel A bij de Wnb geldt de Omgevingsverordening Limburg 2014 bijlage III bij paragraaf 3.8 “Vrijstelling dieren bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud” zijn soorten opgenomen waarvoor in Limburg een (gedeeltelijke) vrijstelling geldt (zie schema 7.2).
- Artikelen 4.3 en 4.4 lid 2: Soms is het voor de ontwikkeling erg moeilijk om een aanvullend onderzoek uit te voeren. Bijvoorbeeld als gezien de doorlooptijd die dit met zich mee brengt een toegekende subsidie komt te vervallen of veiligheidsaspecten er aan in de weg staan. In dergelijke omstandigheden zijn GS van mening dat er sprake is van een dermate uitzonderingssituatie dat de initiatiefnemer een ontheffingsaanvraag kan doen alsof de mogelijk aanwezige soorten daadwerkelijk aanwezig zijn. De initiatiefnemer moet in zo’n geval een aanpak overleggen waaruit blijkt voor welke soorten hij deze aanpak volgt, wat de maximaal verwachte dichtheden van de soorten zijn en welke maatregelen uitgevoerd gaan worden.

Nederlandse naam	Categorie vaste nesten
Boerenzwaluw	2
Boomvalk	3
Bosuil	2
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	2
Havik	3
Huismus	2
Huiszwaluw	2
Kerkuil	1
Oehoe	1
Ooievaar	2
Ransuil	3
Raaf	3
Rode wouw	3
Roek	1
Slechtvalk	2
Steenuil	1
Torenvalk	3
Wespendief	3
Zwarte wouw	3

Schema 7.1 Jaarrond beschermde vogelnesten Wnb Beleidsregels Passieve Soortenbescherming.

Nederlandse naam	Periode vrijstelling
Aardmuis	gehele jaar
Bosmuis	gehele jaar
Bunzing	gehele jaar
Bruine kikker	gehele jaar
Dwergmuis	gehele jaar
Dwergspitsmuis	gehele jaar
Eekhoorn	maart- april en juli tot en met november
Egel	gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	gehele jaar
Gewone pad	gehele jaar
Haas	gehele jaar
Hazelworm	juli, augustus en september
Hermelijn	gehele jaar
Huisspitsmuis	gehele jaar
Kleine watersalamander	gehele jaar
Konijn	gehele jaar
Levendbarende hagedis	15 augustus tot en met 15 oktober
Meerkikker	gehele jaar
Middelste groene kikker	gehele jaar
Ondergrondse woelmuis	gehele jaar
Ree	gehele jaar
Rosse woelmuis	gehele jaar
Steenmarter	15 augustus tot en met februari
Tweekleurige bosspitsmuis	gehele jaar
Veldmuis	gehele jaar
Vos	gehele jaar
Wezel	gehele jaar
Woelrat	gehele jaar

Schema 7.2 Vrijgestelde soorten provincie Limburg bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud volgens de Omgevingsverordening Limburg 2014.